

Bruksela, 20 listopada 2025 r.
(OR. en)

15699/25

MAMA 268	COHOM 172
MED 97	JAI 1737
CFSP/PESC 1683	MIGR 441
COPS 613	COTER 201
WTO 116	TRANS 566
ENV 1253	EMPL 526
ENER 606	DIGIT 247
ECOFIN 1559	EDUC 464
DEVGEN 216	

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie Paktu na rzecz regionu śródziemnomorskiego

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Paktu na rzecz regionu śródziemnomorskiego zatwierdzone przez Radę do Spraw Zagranicznych na posiedzeniu 20 listopada 2025 r.

Konkluzje Rady w sprawie Paktu na rzecz regionu śródziemnomorskiego

„Jedno morze, jeden pakt, jedna przyszłość”

1. Wzmocnienie partnerstwa eurośródziemnomorskiego to jeden ze strategicznych priorytetów Unii Europejskiej. Partnerzy z południowego regionu Morza Śródziemnego również wyrazili duże zainteresowanie zacieśnieniem więzi z Unią Europejską w okresie, gdy globalna i regionalna sytuacja geopolityczna wymaga zacieśnienia stosunków politycznych i wzmocnienia partnerstwa. W tym kontekście Rada z zadowoleniem odnotowuje wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela w sprawie Paktu na rzecz regionu śródziemnomorskiego „Jedno morze, jeden pakt, jedna przyszłość”. Pakt jest szansą na przeformułowanie stosunków UE z krajami południowego regionu Morza Śródziemnego poprzez promowanie wspólnej przestrzeni śródziemnomorskiej.
2. Teraz, gdy mija trzydzieści lat od przyjęcia deklaracji barcelońskiej z 1995 r., tylko dzięki silnemu wzajemnemu zaangażowaniu na rzecz wspólnych zasad i działaniom prowadzonym razem w duchu współtworzenia oraz poczuciu wspólnego interesu i wspólnej odpowiedzialności można osiągnąć cele wyznaczone trzydzieści lat temu, czyli zapewnienie mieszkańcom regionu Morza Śródziemnego pokoju, stabilności, zrównoważonego i wspólnego dobrobytu oraz konkurencyjności. Jest to doskonała okazja, by – poprzez dialog polityczny i współpracę – stawić czoła wspólnym dla tego regionu wyzwaniom i wykorzystać stojące przed nim możliwości.
3. Przywołując przyjęte 16 kwietnia 2021 r. konkluzje Rady w sprawie odnowionego partnerstwa z południowym sąsiedztwem – nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego, Rada potwierdza znaczenie nakreślonych w nich priorytetów i zasad. Bazując na tym programie, odnośnym planie gospodarczym i inwestycyjnym, strategicznych i kompleksowych partnerstwach oraz innych ramach współpracy regionalnej, pakt ma służyć tworzeniu synergii oraz ponownemu zdefiniowaniu, zaktualizowaniu i ożywieniu naszego wspólnego programu poprzez ustanowienie nowego wspólnego podejścia w celu przezwyciężenia zmieniających się wyzwań, z którymi mierzy się ten region. W pełni wykorzystane również zostaną istniejące kanały, zwłaszcza układy o stowarzyszeniu i priorytety partnerstwa, które pozostają podstawowymi prawnymi, instytucjonalnymi i politycznymi ramami zaangażowania i które powinny być uwzględniane przy wdrażaniu paktu. Z czasem podejmowane działania powinny również koncentrować się na opracowywaniu wspólnych inicjatyw z krajami w regionach sąsiadujących, m.in. poprzez współpracę trójstronną.
4. Rada podkreśla, jak ważne jest wspólne zaangażowanie na rzecz pokoju, bezpieczeństwa oraz wielostronnego międzynarodowego porządku opartego na zasadach i praw człowieka, a także prawa międzynarodowego, w tym m.in. Karty Narodów Zjednoczonych. Rada ponawia swój apel o pełne poszanowanie Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS); wszelkie działania na oceanach i morzach należy prowadzić zgodnie z tą konwencją.

5. Rada podkreśla, że głównym celem paktu jest wzmocnienie wspólnej przestrzeni śródziemnomorskiej. Rada popiera obszary tematyczne paktu, które opierają się na następujących trzech filarach: 1) ludzie: siła napędowa zmian, połączeń i innowacji, 2) silniejsze, bardziej zrównoważone i zintegrowane gospodarki oraz 3) bezpieczeństwo, gotowość i zarządzanie migracjami.
6. Rada podkreśla, jak ważne jest budowanie mostów między ludźmi i krajami, które sprzyja wzajemnemu zrozumieniu i stwarza możliwości zrównoważonego wzrostu i rozwoju. Istnieje ogromny potencjał dalszego zwiększania integracji gospodarczej i wspierania zrównoważonego handlu i inwestycji, dywersyfikacji gospodarek i łańcuchów wartości oraz rozwijania niebieskiej gospodarki, współpracy energetycznej, a także konektywności między UE a krajami południowego regionu Morza Śródziemnego w celu stworzenia możliwości zatrudnienia oraz zapewnienia stabilności i odporności gospodarczej, tak by wyeliminować istniejące nierówności społeczne i przyczynić się do zwiększenia spójności społecznej. Rada podkreśla też, że wspólnym priorytetem pozostają: przeciwdziałanie zmianie klimatu, degradacji środowiska i niedoborowi wody w regionie Morza Śródziemnego, w szczególności poprzez wdrożenie konwencji barcelońskiej, a także dalsze koncentrowanie się na edukacji i zatrudnieniu ludzi młodych, ochronie i waloryzacji dziedzictwa kulturowego oraz stawianie czoła wyzwaniom demograficznym.
7. Rada zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia kontaktów politycznych z partnerami z południowego regionu Morza Śródziemnego oraz wzmocnienia dialogu politycznego i merytorycznego. Będzie to obejmować zacieśnienie współpracy w dziedzinie pokoju, bezpieczeństwa i obrony, w tym jeśli chodzi o zapobieganie konfliktom, mediację, zwalczanie przestępczości zorganizowanej oraz bezpieczeństwo morskie i ochronę na morzu, tak by stawiać czoła wspólnym wyzwaniom, zwiększenie zdolności partnerów z regionu Morza Śródziemnego, a także ułatwianie wymiany międzyregionalnej. Współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony musi odbywać się zgodnie ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obrony oraz istniejącymi ramami UE.
8. Rada opowiada się za tym, aby zarządzać migracją wspólnie, stosując kompleksowe podejście oparte na prawach, które przewiduje zaangażowanie całej administracji rządowej i uwzględnia całe szlaki migracyjne, z myślą o zapobieganiu nieuregulowanej migracji i zakłócaniu modeli działania przemytników, przy wzmocnionych kontrolach granicznych, o poprawie ochrony migrantów znajdujących się w trudnej sytuacji, osób ubiegających się o azyl i uchodźców, o prowadzeniu skutecznej polityki w zakresie powrotów i readmisji, łącznie z zapewnieniem bezpiecznych i godnych powrotów oraz trwałej reintegracji, o wyeliminowaniu podstawowych przyczyn migracji i przymusowych przesiedleń, a także z myślą o ustrukturyzowaniu legalnych dróg migracji, z poszanowaniem kompetencji unijnych i krajowych, zgodnie z zewnętrznym wymiarem polityki azylowej i migracyjnej oraz prawem UE.
9. Rada akcentuje potrzebę współpracy z partnerami z południowego regionu Morza Śródziemnego w celu ochrony i promowania praw człowieka, dobrych rządów, demokracji, praworządności i podstawowych wolności w ramach wdrażania Paktu na rzecz regionu śródziemnomorskiego.

10. Rada apeluje o szybkie i skuteczne wdrożenie tego paktu, wspierane przez system monitorowania i zarządzania, w ramach którego zapewni wskazówki polityczne. W szczególności Rada apeluje do służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, by co roku i w odpowiednim czasie przedstawiały Radzie na piśmie aktualne informacje na temat wdrażania paktu, co pozwoli Radzie wypełnić wyżej wspomniane zadania na wszystkich szczeblach, w tym w razie potrzeby na poziomie Rady do Spraw Zagranicznych. Rada apeluje do służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, by – w oparciu o wytyczne Rady – założenia wspólnego komunikatu znalazły odzwierciedlenie w specjalnym planie działania służącym rozpoczęciu wdrażania inicjatyw i działań.
11. Rada uznaje, że Unia dla Śródziemnomorza jest wyjątkową organizacją współpracy regionalnej. W związku ze swoimi jednoczącymi zdolnościami i doświadczeniem w budowaniu sieci regionalnych i zacieśnianiu współpracy Unia dla Śródziemnomorza będzie uznawana za partnera we wdrażaniu paktu w odpowiednich dziedzinach.
12. Przy wdrażaniu paktu należy zwrócić szczególną uwagę na wzmocnienie pozycji młodzieży oraz konstruktywną współpracę z tą grupą społeczną, w tym za pośrednictwem Młodzieżowego Zgromadzenia Parlamentarnego dla Śródziemnomorza. Zasadnicze znaczenie w dalszym ciągu ma też współpraca z partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim. Dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego powinien pomóc we wdrażaniu paktu.
13. Należy wspierać skuteczne wdrażanie paktu poprzez uruchamianie odpowiednich narzędzi polityki UE, w tym istniejących narzędzi finansowych. Rada ponownie podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych. Rada uznaje potrzebę wykorzystania odpowiednich instrumentów finansowych UE i podkreśla, jak ważne jest zapewnienie spójności i synergii między tymi instrumentami, aby uruchomić dodatkowe zasoby z sektora prywatnego oraz europejskich i międzynarodowych instytucji finansowych w celu zintensyfikowania wysiłków na rzecz transformacji zgodnie z priorytetami strategii *Global Gateway* i w koordynacji z inicjatywami państw członkowskich w ramach podejścia „Drużyna Europy”.
14. Rada akcentuje, że – aby zwiększyć świadomość i zrozumienie zaangażowania politycznego w ramach paktu – należy prowadzić solidne działania informacyjne i komunikację strategiczną. Promowanie wolności wypowiedzi i dostępu do pluralistycznych informacji oraz przeciwdziałanie informacjom wprowadzającym w błąd i dezinformacji mają zasadnicze znaczenie dla wspierania konstruktywnego dialogu.